

Implementation of Good Governance in the Management of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization, Chai Badan, Lop Buri

Siraprapha Phadlom

Mayuri Rattanasermpong

Waraporn Subruangthong

Master of Public Administration Program, the Faculty of Humanities and Social
Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: Siraprapha.aom12@gmail.com

Received: October 16, 2021 **Revised:** November 26, 2021 **Accepted:** December 8, 2021

Abstract

The purposes of this study were to 1. study the implementation of good governance in the management of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization, Chai Badan, Lop Buri, and 2. study the problems and obstacles in applying the principles of good governance in the management of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization. The sample group used in this research were 51 administrators, government officials, employees and members of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization and 5 key informants. Data was analyzed using descriptive statistics such as mean, standard deviation, and content analysis

The results showed that: 1. The application of good governance in management of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization at a high level. There is good governance within the organization with cooperation from all parties, whether it is the management team. Internal personnel, council members, village leaders and the general public. 2. Problems and obstacles in applying good governance in management 1. Response principles in public service can not be done through the computer system People are not comfortable in receiving services. 2. Principles of participation. People do not cooperate in entering the community. 3. the principle of decentralization of some assignments of power transfer Management has not yet transferred powers to operators, thus causing delays in the operation. 4. Principles of equality, born of intimacy and respect This causes the work to do without equality. 5. The principle focuses on consensus, does not practice.

Keywords: Management, Good Governance, Huai Hin Subdistrict Administrative Organization

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยหิน อำเภอยางตลาด จังหวัดลพบุรี

ศิริประภา พัดลม

มยุรี รัตนเสริมพงศ์

วารภรณ์ ทรัพย์รวงทอง

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: Siraprapha.aom12@gmail.com

ได้รับบทความ: 16 ตุลาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 26 พฤศจิกายน 2564 ตอรับตีพิมพ์: 8 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางตลาด จังหวัดลพบุรี 2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 51 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินอยู่ในระดับมาก มีการสร้างธรรมาภิบาลภายในองค์กรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นคณะผู้บริหาร บุคลากรภายในองค์กร สมาชิกสภา ผู้นำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป 2. ปัญหาและอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ 1. หลักการตอบสนองในการให้บริการประชาชนไม่สามารถผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ 2. หลักการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุม 3. หลักการกระจายอำนาจ การถ่ายโอนอำนาจบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า 4. หลักความเสมอภาค เกิดจากความสนทนสนมและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค 5. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ไม่ปฏิบัติตามเสียงข้างมากและข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติจึงต้องมีการหาข้อยุติร่วมกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

บทนำ

ปัญหาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อแก้ไขเรื่องไร้ประสิทธิภาพ และการคอร์รัปชันของรัฐบาล ในประเทศกำลังพัฒนา สำหรับประเทศไทยแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้ หลังวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 เป็นต้นมา เนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund (IMF)) ระบุให้รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง (Good Governance) ให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ได้นำแนวคิดเรื่อง (Good Governance) มาใช้ในระบบราชการไทย (สุพจน์ ทรายแก้ว, 2545, หน้า 107)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540, 2540, 11 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 1-99 ได้ออกมาบังคับใช้โดยมีเจตนารมณ์อันสำคัญ คือ การปฏิรูปการเมืองโดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ 1) ขยายสิทธิเสรีภาพ และส่วนร่วมของพลเมืองในการเมือง 2) ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชนเพื่อให้เกิดความสุจริต และโปร่งใสในระบอบการเมือง 3) ทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้รัฐบาลต้องมีการออกกระเปียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ในเรื่องธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 10 ประการ คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงาน/หน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทย ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-2550 และพ.ศ.2551-2554) ยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550, 2550, 24 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1-127 ในหมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทยโดยบัญญัติไว้ในมาตรา 74 กำหนดให้ บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์รวมตลอดจนอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 สิ้นสุดลง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560, 2560, 6 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1-94 ได้มีการบังคับใช้หลักธรรมาภิบาลก็ยังคงเป็นหลักการที่สำคัญต่อการบริหารจัดการประเทศ โดยหลักธรรมาภิบาลได้ถูกกำหนดไว้ในหมวด 6 นโยบายแห่งรัฐ อันเป็นการกำหนดให้รัฐพึงปฏิบัติ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมาตรา 65 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ซึ่งประกอบด้วยหลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจูงใจให้ใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยให้รางวัลแก่องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในแต่ละปี และมีโอกาสได้รับการประเมิน เพื่อได้รับประโยชน์ค่าตอบแทนอื่น เป็นกรณีพิเศษหรือที่เรียกว่าโบนัสประจำปีในระดับที่สูง ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล เกิดแรงกระตุ้นให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดี เช่น การกำหนดระยะเวลา การให้บริการประชาชน การลดขั้นตอน การให้บริการประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมตรวจสอบการจัดซื้อ จัดจ้าง การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ในปัจจุบันมีความแตกต่างจากการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจากเดิม (พ.ศ.2542 - 2546) ที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในการบริหารราชการ ส่งผลให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความล่าช้า ไม่สามารถตรวจสอบได้รวมถึงไม่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน (อรทัย ทวีระวงศ์, 2557, หน้า 2 - 4)

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี พบปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การปกครองท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอด ซึ่งปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ทำให้้องค์กรปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ ตามวัตถุประสงค์คือการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนในรูปแบบกรรมการหมู่บ้านในการรวมบริหารงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน จึงมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการ ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาท หน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสียสละ และเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ (เงินรางวัลประจำปีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีในมิติต่างๆ และการได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ได้รับรางวัล ITA Awards 2019 จากนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เนื่องจากได้รับผลการประเมินคุณธรรมโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มีคะแนน 95 คะแนนขึ้นไป) และพบประเด็นปัญหาในระดับผู้ปฏิบัติงาน คือ ผู้ปฏิบัติงานไม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เมื่อได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักธรรมาภิบาลด้านใดด้านหนึ่ง ไม่เกิดการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของผู้ปฏิบัติงานรวมถึง

ประชาชนผู้มารับบริการ และไม่มีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างทันถ่วงที (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2562, หน้า 2)

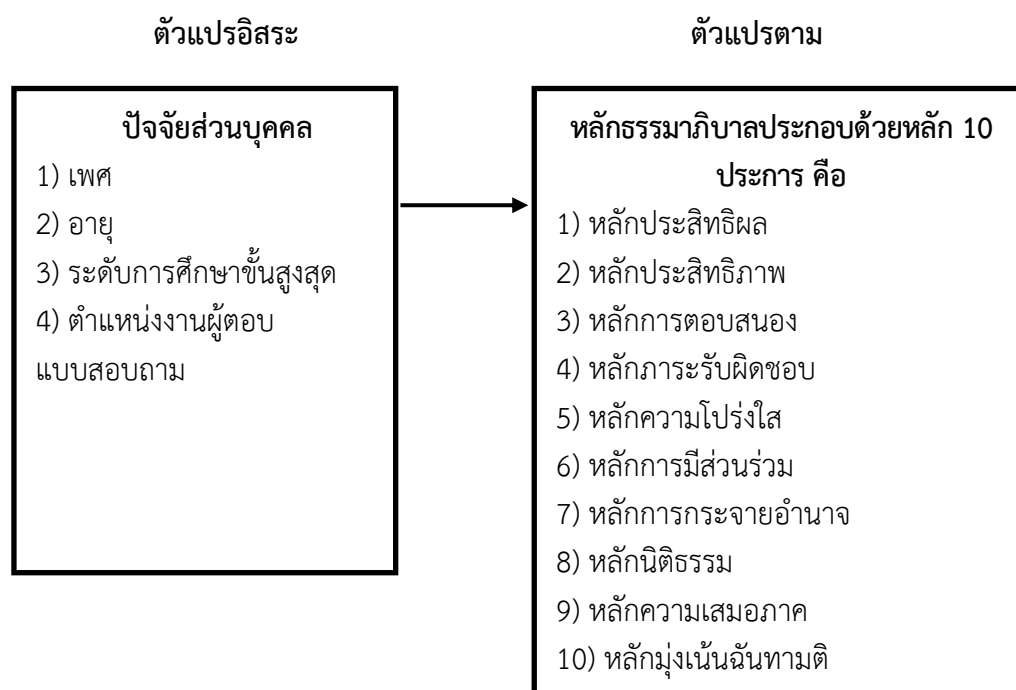
จากปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานการพัฒนา และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษานี้เป็นการศึกษากระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 9) ประกอบด้วยหลัก 10 ประการ ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประกอบประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี มีสาระโดยสรุปในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมด 51 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน, 2563, ย่อหน้า 1) แยกกล่าวตามลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ข้าราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ คนงานทั่วไป พนักงานจ้างเหมาบริการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี ทั้งหมด จำนวน 51 คน ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทตำแหน่ง	จำนวน (คน)
คณะผู้บริหาร	3
ผู้อำนวยการกอง	2
ข้าราชการ	7
พนักงาน	25
สมาชิกสภาอบต.ห้วยหิน	14
รวม	51

1.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 1 คน 2) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 1 คน 3) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ จำนวน 1 คน 4) นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ จำนวน 1 คน 5) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอย้ายบาคาล จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ในหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้กับการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะการสัมภาษณ์ที่อยู่ระหว่างการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับการสัมภาษณ์แบบไร้โครงสร้างไม่มีรูปแบบที่แน่นอนแต่จะมีลักษณะผสมผสานระหว่างโครงสร้างข้อคำถามและการกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า

2.3 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.3.1 ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาคณบดีว่าอิสระ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย

2.3.2 สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

2.3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือคือการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ดำเนินการดังนี้

2.3.3.1 นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการคณบดีว่าอิสระเพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาเนื้อหาสาระรูปแบบของการสอบถามและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

2.3.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการคณบดีว่าอิสระแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไข วิธีใช้ในการตรวจสอบคือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC)

2.3.3.3 เสนอสร้างแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไขวิธีใช้ในการตรวจสอบคือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (ประสพชัย พสุนนท์, 2558, หน้า 380) ซึ่งค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.3.3.5 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับคณะผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.950

2.3.3.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคณบดีว่าอิสระเพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ แบบสอบถามประกอบด้วยชุดคำถามที่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยให้ทำเครื่องหมายใน

แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและดำเนินการเก็บรวบรวม จำนวน 51 ชุด ระหว่างเดือนธันวาคม 2563 – มีนาคม 2564

3.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขออนุญาตหมายวัน-เวลาสัมภาษณ์เป็นการล่วงหน้าพร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบอย่างคร่าวๆ และก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนว่าจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้นรวมทั้งขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการจัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเสียงทุกครั้งในระหว่างการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 51 ชุด แล้วผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามแบบของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 120 -127)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้เห็นความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นแนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก นำข้อมูลมาแยกประเด็นตามคำถาม วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาแบบพรรณนา

4.2.2 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาเปรียบเทียบข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอภิปรายผลในการเสนอแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 ช่วงอายุมากที่สุดอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 ระดับ

การศึกษาขั้นสูงสุด มัธยมศึกษาหรือปวช. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 และตำแหน่งพนักงาน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02

2. ผลการวิเคราะห์กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยางตลาด จังหวัดลพบุรี ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักประสิทธิผล

ด้านหลักประสิทธิผล	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรและ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน	4.22	.503	มาก
2.องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.24	.551	มาก
3.องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน	4.35	.594	มาก
4.องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ	4.31	.616	มาก
5.องค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	4.35	.559	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	.565	มาก

จากตาราง 2 พบว่า หลักประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = .56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน ($\mu = 4.35$, $\sigma = .59$) และ องค์กรมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\mu = 4.35$, $\sigma = .56$) รองลงมา คือ องค์กรมีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ของแผนการปฏิบัติงานตามงบประมาณที่ได้รับ ($\mu = 4.31$, $\sigma = .62$) รองลงมา คือ องค์กรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ($\mu = 4.24$, $\sigma = .55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรและ มีการประกาศให้ประชาชนรับรู้ร่วมกัน ($\mu = 4.22$, $\sigma = .50$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพันธกิจ แนวทางการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน/โครงการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์/เศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 3 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักประสิทธิภาพ

ด้านหลักประสิทธิภาพ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป	4.22	.577	มาก
2.องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ	4.25	.688	มาก
3.องค์กรจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่	4.14	.601	มาก
4.องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว	4.16	.674	มาก
5.องค์กรสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร	4.24	.586	มาก
รวม	4.20	.625	มาก

จากตาราง 3 พบว่า หลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$, $\sigma = .63$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ ($\mu = 4.25$, $\sigma = .69$) รองลงมา คือ องค์กรสามารถแนะแนวทาง/แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาค่าเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานองค์กร รองลงมา คือ องค์กรมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป ($\mu = 4.24$, $\sigma = .59$) รองลงมา คือ องค์กรมีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมายงบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป ($\mu = 4.22$, $\sigma = .58$) รองลงมา คือ องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว ($\mu = 4.16$, $\sigma = .67$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรให้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในด้านการปฏิบัติหน้าที่ ($\mu = 4.14$, $\sigma = .60$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรมีการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล โดยมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัย คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ตาราง 4 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านการตอบสนอง

ด้านหลักการตอบสนอง	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้	4.24	.551	มาก
2.องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ	4.31	.616	มาก

ตาราง 4 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการตอบสนอง (ต่อ)

ด้านหลักการตอบสนอง	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
3.องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ	4.49	.543	มาก
4.องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ	4.47	.612	มาก
5.องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้	4.20	.491	มาก
รวม	4.28	.563	มาก

จากตาราง 4 พบว่า หลักการตอบสนอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = .56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ ($\mu = 4.49$, $\sigma = .54$) รองลงมา คือ องค์กรมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มารับบริการ ($\mu = 4.47$, $\sigma = .61$) รองลงมา คือ องค์กรมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.31$, $\sigma = .62$) รองลงมา คือ องค์กรมีการดำเนินการด้านการให้บริการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.24$, $\sigma = .55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรสามารถตอบสนองตามความหวัง/ความต้องการของผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างได้ ($\mu = 4.20$, $\sigma = .49$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรมีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มารับบริการทราบ รวมถึงมีการปรับลดขั้นตอน ระยะเวลาปฏิบัติงานกำหนดทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ

ตาราง 5 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการรับผิดชอบ

ด้านหลักการรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ	4.22	.541	มาก
2.องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ	4.24	.551	มาก
3.องค์กรแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.27	.603	มาก
4.องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน	4.39	.568	มาก
5.องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.14	.530	มาก
รวม	4.25	.559	มาก

จากตาราง 5 พบว่า หลักการรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = .55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน ($\mu = 4.39$, $\sigma = .57$) รองลงมา คือ องค์กรแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้

($\mu = 4.27$, $\sigma = .60$) รองลงมา คือ องค์กรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนพัฒนาฯ ($\mu = 4.24$, $\sigma = .55$) รองลงมา คือ องค์กรมีสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ ($\mu = 4.22$, $\sigma = .54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีความรับผิดชอบต่อความคาดหวังของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\mu = 4.14$, $\sigma = .53$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรจัดทำคำสั่งมอบหมายงานระหว่างองค์กร และผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตามตำแหน่งงาน รวมถึงมีการดำเนินงานตามแผนงานขององค์กร และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ตาราง 6 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย	4.22	.541	มาก
2. องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง	4.43	.755	มาก
3. องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้	4.39	.568	มาก
4. องค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง	4.39	.568	มาก
5. องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชน	4.33	.554	มาก
รวม	4.35	.597	มาก

จากตาราง 6 พบว่า หลักความโปร่งใส ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$, $\sigma = .59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง ($\mu = 4.43$, $\sigma = .76$) รองลงมา คือ องค์กรดำเนินงานโดยให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ ($\mu = 4.39$, $\sigma = .57$) และองค์กรมีระบบการร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพสูง ($\mu = 4.39$, $\sigma = .57$) รองลงมา คือ องค์กรบริหารงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชน ($\mu = 4.33$, $\sigma = .55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย ($\mu = 4.22$, $\sigma = .54$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักความโปร่งใส คือ องค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทำงานอย่างตรงไปตรงมา ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ตาราง 7 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทางหรือร่วมการแก้ไขปัญหา	4.16	.505	มาก
2.องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง	4.35	.658	มาก
3.องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่าง ๆ	4.43	.539	มาก
4.องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอความเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม	4.35	.594	มาก
5.องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจผ่านการลงประชามติในประเด็นสาธารณะ	4.18	.713	มาก
รวม	4.20	.602	มาก

จากตาราง 7 พบว่า หลักการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$, $\sigma = .60$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ ($\mu = 4.43$, $\sigma = .54$) รองลงมา คือ องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.35$, $\sigma = .66$) และองค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอความเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม ($\mu = 4.35$, $\sigma = .59$) รองลงมา คือ องค์กรยอมรับอำนาจของประชาชนให้เป็นผู้ตัดสินใจผ่านการลงประชามติในประเด็นสาธารณะ ($\mu = 4.18$, $\sigma = .71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมการแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.16$, $\sigma = .51$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยการจัดประชาคม โดยผ่านการลงประชามติในประเด็นความเดือดร้อน เพื่อร่วมเสนอความคิดเห็นและแนวทางรวมถึงการแก้ไขปัญหา และจัดลำดับความเดือดร้อนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามลำดับ

ตาราง 8 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการกระจายอำนาจ

ด้านหลักการกระจายอำนาจ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และภารกิจจากผู้บริหาร	4.04	.564	มาก
2.องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.18	.555	มาก
3.องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	4.14	.664	มาก

ตาราง 8 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักการกระจายอำนาจ (ต่อ)

ด้านหลักการกระจายอำนาจ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
4.องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร	4.18	.518	มาก
5.องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน	4.29	.540	มาก
รวม	4.16	0.568	มาก

จากตาราง 8 พบว่า หลักการกระจายอำนาจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$, $\sigma = .56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงาน ($\mu = 4.29$, $\sigma = .54$) รองลงมา คือ องค์กรจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.18$, $\sigma = .56$) และองค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร ($\mu = 4.18$, $\sigma = .52$) รองลงมา คือ องค์กรมอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.14$, $\sigma = .66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจการใช้ทรัพยากร และการกิจจากผู้บริหาร ($\mu = 4.04$, $\sigma = .56$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรมีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการ

ตาราง 9 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรบังคับใช้กฎ ระเบียบอย่างเสมอภาค	4.12	.621	มาก
2.องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน	4.49	.579	มาก
3.การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ	4.39	.635	มาก
4.องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	4.29	.610	มาก
5.องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน	4.16	.543	มาก
รวม	4.29	0.598	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ตามหลักนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29, \sigma = .59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน ($\mu = 4.49, \sigma = .58$) รองลงมา คือ การบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ($\mu = 4.39, \sigma = .64$) รองลงมา คือ องค์กรมีการปรับปรุงระเบียบ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ($\mu = 4.29, \sigma = .61$) รองลงมา คือ องค์กรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความรวดเร็ว ($\mu = 4.16, \sigma = .67$) รองลงมา คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับ ใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน ($\mu = 4.16, \sigma = .54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรบังคับใช้กฎ ระเบียบอย่างเสมอภาค ($\mu = 4.12, \sigma = .62$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ องค์กรมีการใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ และมีความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชนไม่เลือกปฏิบัติ

ตาราง 10 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักความเสมอภาค

ด้านหลักความเสมอภาค	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1. องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติมีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	4.12	.621	มาก
2. องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.27	.568	มาก
3. องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ	4.25	.595	มาก
4. องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน	4.24	.619	มาก
5. องค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ	4.25	.627	มาก
รวม	4.22	.606	มาก

จากตาราง 10 พบว่า หลักความเสมอภาค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22, \sigma = .60$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\mu = 4.27, \sigma = .57$) รองลงมา คือ องค์กรคำนึงถึงประชาชนผู้รับบริการให้ ได้รับการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ ($\mu = 4.25, \sigma = .60$) และองค์กรมีการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ ($\mu = 4.25, \sigma = .63$) รองลงมา คือ องค์กรปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน ($\mu = 4.24, \sigma = .62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับโดยไม่เลือกปฏิบัติมีความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ($\mu = 4.12, \sigma = .62$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักความเสมอภาค คือ องค์กรมีการบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติ

ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ โดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ความพิการ หรือสถานของบุคคล

ตาราง 11 ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1.องค์กรมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.14	.530	มาก
2.องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ	4.39	.568	มาก
3.องค์กรมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุปข้อคิดเห็น	4.25	.523	มาก
4.การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรเมื่อมีเสียงแตกต่างกัน องค์กรของท่านให้ถือเสียงข้างมาก	4.37	.631	มาก
5.องค์กรมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลง	4.35	.522	มาก
รวม	4.29	.555	มาก

จากตาราง 11 พบว่า หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = .55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่าง ๆ ($\mu = 4.39$, $\sigma = .57$) รองลงมา คือ การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรเมื่อมีเสียงแตกต่างกันองค์กรของท่านให้ถือเสียงข้างมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = .63$) รองลงมา คือ องค์กรมีการดำเนินการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานตามข้อตกลง ($\mu = 4.35$, $\sigma = .52$) รองลงมา คือ องค์กรมีการใช้กระบวนการตัดสินใจเพื่อสรุปข้อคิดเห็น ($\mu = 4.25$, $\sigma = .52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์กรมีการปฏิบัติงานที่มีกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\mu = 4.14$, $\sigma = .53$)

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตามหลักมุ่งเน้นฉันทามติ คือ องค์กรมีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่างๆ ภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมากและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

ปัญหา และอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน

จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก 5 ลำดับ ดังนี้

1. หลักการตอบสนอง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แต่พบปัญหาในการให้บริการประชาชน เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่างๆ บางภารกิจไม่สามารถทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ประชาชนจึงต้องเดินทางมาติดต่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ทำให้เกิดความล่าช้าและประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ

2. หลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุม ทำให้การแสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ปัญหาและความต้องการของประชาชนส่วนน้อย ทำให้การตัดสินใจถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ไม่ว่าด้วยการแสดง

ความคิดถึง องค์การจึงต้องมีการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากการประชาชนที่เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น

3. หลักการกระจายอำนาจ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาเกิดจากการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวจึงไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน

4. หลักความเสมอภาค องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความสนิทสนมพวกพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค การช่วยเหลืออีกทั้งการบริหารงานซึ่งมาจากคนละฝ่ายคนละพวก ก็จะได้รับ การปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีการกีดกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้การปฏิบัติต่อกันไม่เสมอภาค

5. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน พบปัญหาไม่ปฏิบัติตามเสียงข้างมาก และข้อตกลง จึงขัดต่อกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติ ซึ่งต้องมีการหาข้อยุติร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นนโยบายและกระบวนการขั้นตอนใดๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. กระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี

1.1 หลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ พบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงาน และมีการติดตามผลการดำเนินงานในทุกปีงบประมาณ” สอดคล้องกับ ศราวุฒิ ดวงกรงแก้ว, และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสำนักงานเขตประเวศ หลักประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานรวมทั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนปฏิบัติงาน และข้อตกลงร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการติดตามและประเมินผลดังกล่าว

1.2 หลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณ ทรัพยากรบุคคลโดยมีการวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน” สอดคล้องกับ ศราวุฒิ ดวงกรงแก้ว, และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า หลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล โดยมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การและประสบ

ผลสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัย คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.3 หลักการตอบสนอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การมีการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่มารับบริการ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงมีการลดขั้นตอนระยะเวลาการปฏิบัติงานให้รวดเร็วต่อการมารับบริการของประชาชน” ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทวีระวงษ์ (2557) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า องค์การมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และมีการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและขั้นตอนที่รวดเร็ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มารับบริการทราบ รวมถึงมีการปรับลดขั้นตอนระยะเวลาปฏิบัติงานกำหนดทำให้สร้างความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ ประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) ได้กล่าวว่า การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

1.4 หลักการรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาของชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร” ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวาทย์ คำมูล (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เมื่อองค์การมีข้อร้องเรียนหรือได้รับคำร้องทั่วไปจากประชาชน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานระหว่างองค์กรและผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตามตำแหน่งงาน รวมถึงมีการดำเนินงานตามแผนงานขององค์กร และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่เมื่อเกิดข้อร้องเรียนจากประชาชน การดำเนินการแก้ไขบางภารกิจผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถดำเนินการได้

1.5 หลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานประชาชนสามารถตรวจสอบได้” ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพร กัลยาณมิตร (2554) ศึกษาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในการปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง ผลการสอบราคาหรือประกวดราคาให้ประชาชนทราบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลที่ทางองค์กรมีการดำเนินการทุกงานอย่างตรงไปตรงมา ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ประกอบกับ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) ได้กล่าวว่า กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

1.6 หลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านการประชุม เพื่อเสนอความคิดเห็นรวมถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น” สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรณ ผิวอ่อน (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกฤษณานิคม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผลการวิเคราะห์หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชุม โดยผ่านการลงประชามติในประเด็นความเดือดร้อน เพื่อร่วมเสนอความคิดและแนวทาง รวมถึงการแก้ไขปัญหา และจัดลำดับความเดือดร้อนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามลำดับ

1.7 หลักการกระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานๆ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ กำหนด” สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทวีระวงษ์ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผลการวิเคราะห์ หลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการถ่ายโอนอำนาจ มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงาน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร มอบอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานได้ทุกงาน

1.8 หลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์กรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารราชการข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการใช้อำนาจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารงาน” ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว, และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีการใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ในการบริหารงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ และมีความเป็นธรรม ในการให้บริการไม่เลือกปฏิบัติ แต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ

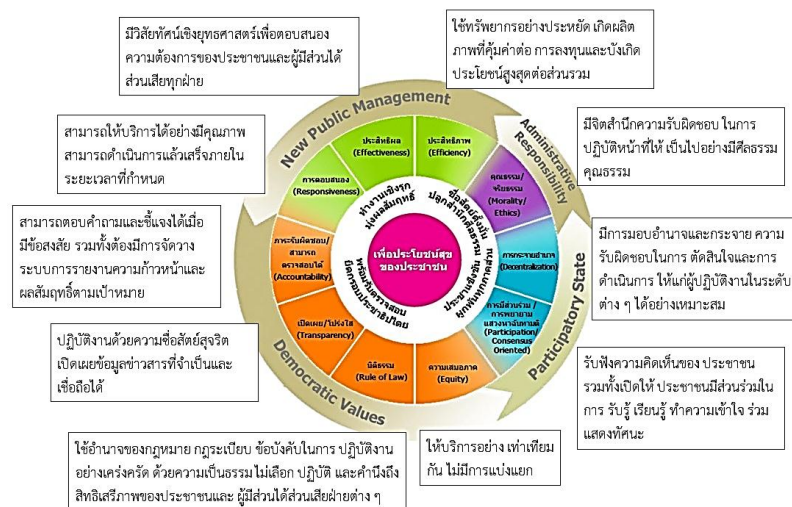
1.9 หลักความเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์กรมีระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่คำนึงถึงความต้องการและผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกปฏิบัติ

จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ พบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินบั้งคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม” ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พึ่งด้วง (2560) ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีการบังคับใช้ระเบียบ ข้อบังคับของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้ถือปฏิบัติด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้มารับบริการ โดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ความพิการ หรือสถานของบุคคล แต่เกิดจากความสนทนสนม ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค

2.10 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ องค์การจัดให้มีการลงมติในเรื่องต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการพบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินหาข้อตกลง เรื่องต่างๆ ภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก” สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ดวงกรงแก้ว, และคนอื่นๆ (2564) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสำนักงานเขตประเวศ หลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน มีกระบวนการหรือวิธีการหาข้อตกลง เรื่องต่างๆ ภายในกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้ถือเสียงข้างมาก และปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยมีทำหนังสือบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การควรมีแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้คณะผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เกิดความเป็นธรรม และตอบสนองความต้องการต่อประชาชน



ภาพ 2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลเป็น ให้นำแนวทางสำคัญให้ฝ่ายผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ยึดถือในการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ประชาชน ในทุกด้านที่ไม่เกิด แทรกแซงการบริหารและเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินตระหนักให้ ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ยึดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและการให้บริการกับ ประชาชนอย่างเป็นธรรมทั่วถึง

2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรด้านหน้าที่การงานตาม หลักการบริหารธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงานของทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม รวมทั้ง มีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และอาจเพิ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ได้ผลที่มีประโยชน์ต่อ องค์กรและประชาชนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดลพบุรี เพื่อนำผล การศึกษาไปใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร กัลยาณมิตร. (2554, มกราคม-เมษายน). ธรรมนูญในการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย สวนดุสิต, 2554(1)**, 207-211.
- กมลพรรณ พึ่งด้วง. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 15(2)**, 112-126.
- ธัญภาณุ คำมูล. (2559). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยลัยแม่โจ้.
- นิภาพรณ ผิวนอน. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2562). **รายชื่อหน่วยงานที่สมควรได้รับรางวัลในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562**. สืบค้น พฤศจิกายน 2, 2562, หน้า 2.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558, มกราคม-ธันวาคม). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. **วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 18(1)**, 375-396.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540, 11 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 1-99.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1-127.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560,). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1-94.
- ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว, และคนอื่นๆ. (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. **วารสารรัชต์ภาคย์ สถาบันรัชต์ภาคย์, 2564(40)**, 147-159.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2545). **การจัดการภาครัฐแนวใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 2). พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2552) **หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน. (2563). แผนอัตรากำลัง 3 ปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2563.

สืบค้น สิงหาคม 27, 2563, จาก

<https://www.tambonhuayhin.go.th/projectRev2.php?hd=15>.

อรรถัย ทวีระวงษ์. (2557). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกาญจนบุรี. 2-4.

